

Sammenfattende fremdriftsnotat af projekterne i pulje til styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade

Baggrund

Som led i finanslovsaftalen for 2011 var der afsat i alt 150 mio. kr. i perioden 2011 – 2014 til at styrke genoptrænings- og rehabiliteringsindsatser for personer med erhvervet hjerneskade. Midlerne blev tildelt kommuner i en ansøgningspulje med henblik på at styrke indsatsen gennem implementering af forløbsprogrammer om rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade.

Formålet med puljeprojekterne var at løfte indsatsen på genoptrænings- og rehabiliteringsområdet for patienter, som efter en hjerneskade skulle igennem lange og alvorlige sygdomsforløb. Puljeprojekterne skulle således sikre, at patienter tilbydes et sammenhængende genoptrænings- og rehabiliteringsforløb af høj faglig kvalitet, og at indsatsen trækker på relevant viden og engagement.

Af indkaldelsen til ansøgninger til puljen fremgik det, at formålet kunne sikres gennem flere forskellige projekttyper, der søgte at fremme følgende specifikke formål:

- Fremme af sammenhængende og effektive rehabiliteringsforløb på tværs af kommunale forvaltninger og mellem kommune, sygehus og almen praksis, fx ved:
 - Kommunerne etablerer en kommunal hjerneskadekoordinator
 - Kommunerne udarbejder visitationsretningslinjer til de graduerede rehabiliteringstilbud i kommunen
 - Kommunerne etablerer avancerede kommunale rehabiliteringstilbud
- Fremme af neurofaglige kompetencer hos kommunale sundhedspersoner og andet relevant kommunalt personale
- Fremme af tværfagligt samarbejde mellem kommuner om indsatsen overfor personer med komplekse rehabiliteringsbehov, så synergieffekter og stor-driftsfordele fremmes, og indsatsen over for de mest udsatte patienter samtidig styrkes

Det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium modtog i alt 95 ansøgninger fra kommuner. Derudover var der én ansøgning fra en region vedrørende et fælles kompetenceudviklingsprogram for 19 af regionens kommuner. Der blev i alt ansøgt om 333 mio. kr.

Ansøgningerne blev gennemgået af Sundhedsstyrelsen med henblik på en faglig vurdering projektansøgningerne, hvorefter der blev afgivet indstilling til det daværende Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Samtlige ansøgere fik tildelt puljemidler og i alt udmøntede Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse 145.746.000 kr. til ansøgerne.

Det fremgår af tilsagnsskrivelserne, at kommunerne havde ansvaret for, at projekterne levede op til projektbeskrivelsernes anførte faglige, økonomiske og tidsmæssige rammer samt eventuelle ændringer af projektbeskrivelserne godkendt af ministeriet.

Ligeledes fremgår det, at kommunerne skulle indsende en midtvejsrapport og en slutrapport til ministeriet hhv. den 1. august 2013 og senest tre måneder efter projekternes afslutning.

Sundhedsstyrelsen er af Sundheds- og Ældreministeriet blevet anmodet om at udarbejde et sammenfattende fremdriftsnotat om projekternes gennemførelse.

Det sammenfattende notat indeholder en beskrivelse af den generelle fremdrift i projekterne, herunder overholdelse af tidsplan. Notatet tager udgangspunkt i de besvarede spørgsmål om forløbsstatus, som fremgår af de indsendte midtvejs- og slutrapporter. Projekternes resultater og erfaringer beskrives ikke i dette notat men derimod i en evaluering foretaget af Implement. Evalueringen tager udgangspunkt i ti gode projekteksempler og har til formål at beskrive initiativer fra de udvalgte projekter for så vidt angår de faglige indsatser samt organisering og samarbejde i- og på tværs af kommuner. Rapporten har til formål at fungere som vidensopsamling primært til brug for landets kommuner.

Dette notat omfatter heller ikke de økonomiske aspekter i projekterne, som Sundheds- og Ældreministeriet i stedet følger op på.

Forløbsstatus

Midlerne til styrkelse af genoptræning og rehabiliteringsindsatsen for personer med erhvervet hjerneskade var afsat til perioden 2011-2014, og deadline for ansøgninger til puljen var således den 31. august 2011. Flere kommuner blev imidlertid efter Sundhedsstyrelsens indstilling anmodet om at tilpasse projektplaner i henhold til puljens formål og indsende et revideret budget med tanke på det samlede puljebeløb på 150 mio. kr. Indsendelse af de reviderede projektbeskrivelser og budget har haft betydning for, hvornår kommunerne igangsatte projekterne. Enkelte kommuners ansøgninger blev således først endelig godkendt i slutningen af 2012, og der har således været en forskydning i tidspunktet for igangsættelse af projekterne mellem kommunerne.

Forsinkelser i opstarten præger også projekternes midtvejsevalueringer, som jf. tilsagnsskrivelsen skulle indsendes senest den 1. august 2013. I det sammenfattende notat vedrørende projekternes midtvejsstatus¹ fremgår det, at alle kommuner havde igangsat deres projekter på nær ét projekt, der var forsinket på grund af rekrutteringsvanskeligheder, opsigelser og orlov hos medarbejdere. Ligeledes rapporterede flere projekter om forsinkelser som følge af den forsinkede opstart, vanskeligheder ved rekruttering/afgang af personale og processer vedrørende organisatoriske ændringer. Hovedparten af kommunerne forventede, at projekterne blev afsluttet med udgangen af 2014, som oprindeligt planlagt og senere godkendt.

¹ Sundhedsstyrelsen 2013: Midtvejsstatus af pulje til styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade sagsnr: 4-1611-3/5

Nogle kommuner havde indledende og/eller fortløbende forsinkelser, som blev indhentet i løbet af projektperioden. Andre kommuner havde behov for forlængelse af projekternes levetid, hvilket resulterede i en anmodning til Sundheds- og Ældreministeriet herom, så de kunne fortsætte ind i 2015. Ministeriet godkendte, at i alt 34 projekter inklusiv det fælles kommunale projekt i Region Midtjylland blev forlænget ind i 2015. De sidste projekter afsluttes således ultimo 2015. Forlængelserne havde bl.a. til formål at fortsætte igangværende aktiviteter eller gennemføre planlagte aktiviteter som fx kompetenceløft af fagpersoner, der ikke var nået inden for projektets oprindelige tidsplan. Nogle projekter anmodede om – og fik godkendt – en forlængelse af projektet for at overføre overskydende midler til at gennemføre en ny aktivitet i de tilfælde, hvor aktiviteten var i forlængelse af projektformålet.

Det fremgår ligeledes af projekternes slutrapportskemaer, at langt hovedparten af kommunerne har gennemført deres projekter i overensstemmelse med projektbeskrivelserne og eventuelle senere ændringer. For de projekter, der har afvejet fra projektbeskrivelsen, skyldes det den dynamiske proces i et projekt, hvor det i løbet af projektperioden har vist sig at være hensigtsmæssigt med justeringer i de planlagte aktiviteter.